

Referentie: 201104001
Betreft: Examen en certificering IEA

De Kooi 7
4233 GP AMEIDE
Telefoon: 0183 – 60 05 20
Telefax: 0183 – 60 05 52
E-mail: contact@sot.nl
Internet: www.sot.nl

Ameide, april 2011

Examen en certificering Inspecteur Elektrische Arbeidsmiddelen (IEA)

Er zijn in Nederland duizenden testers voor de inspectie van de elektrische arbeidsmiddelen in omloop. Zo'n tester kan worden aangeschaft bij de fabrikant of dealer, maar ook via een groothandel of internet. Via internet komen de meest exotische configuraties voor, bijvoorbeeld een Duitse tester met Belgische firmware/software en een half NEN, half VDE handleiding. Dus dat kan al onduidelijkheid geven bij het uitpakken van de tester na aanschaf.

Na aanschaf kijkt een bedrijf vaak eerst wat men er zelf mee kan. Zonder dat men wordt "gehinderd door (vak)kennis" probeert men aan de slag te gaan. Dit gaat ook vaak goed, maar wel erg vaak fout. Men denkt dat het goed gaat omdat de betreffende tester toevallig geen foutmelding geeft maar dat zegt natuurlijk lang niet alles.

Als men er niet uitkomt probeert men vaak eerst of er geen vertegenwoordiger van de fabrikant langs wil komen die 'even' kan vertellen hoe het allemaal moet en werkt. Maar daar zijn deze vertegenwoordigers niet voor en soms zijn het commercieel deskundigen maar niet altijd volledig technisch deskundigen met de juiste (norm)kennis. Vaak verwijst de fabrikant dan door naar een externe opleider of organiseert zelf trainingen (eventueel verzorgd door/bij een externe opleider).

De (beoogd) keurmeester is vaak geen elektrotechnisch deskundig persoon. Dit kan een magazijnmeester zijn zonder technische achtergrond, een conciërge/huismeester, een bouwvakker, een 'handyman', etc. Een elektricien is vaak net beschikbaar of te duur. De keurmeester die ik vaak tegenkom kan vaak een netsnoer van bijvoorbeeld een boormachine aanzetten maar lang niet altijd op de juiste manier een gearde stekker monteren, Sommige keurmeesters bedienen na visuele controle uitsluitend de tester en laten de reparaties weer aan anderen over.

De opleider doet zijn best om de cursisten de juiste houding, normkennis en vakkennis en vaardigheden bij te brengen. En iedere opleider zal dat naar eer en geweten doen! Bij de ene opleider duurt zo'n training een halve dag (eigenlijk kan dit niet voor niet E-deskundigen!) en bij de andere een gehele dag of langer. Het gaat bij ons dus veel verder dan het uitsluitend bedienen van de tester! In de meeste gevallen wordt een "bewijs van deelname" verstrekt. Sommigen noemen het "Certificaat van deelname" maar ik hanteer uitsluitend de term 'certificaat' als er is getoetst en er daardoor enige zekerheid is verkregen dat de cursist de juiste houding, kennis en vaardigheden

Alle diensten en leveringen geschieden volgens onze **Algemene Voorwaarden** die u aantreft op onze website en ook op aanvraag verkrijgbaar zijn.

heeft. Een "bewijs van deelname" zegt uitsluitend iets over de aanwezigheid van de cursist, meer niet. Een dergelijke toets kan een uitstekend zijn opgesteld maar dit gebeurt dan vaak door de opleider zelf en is niet onafhankelijk. De opleider kan in de loop van de cursus precies die stof behandelen die later wordt afgetoetst en een mooi slagingspercentage scoren. Een dergelijke toets, hoe goed deze ook kan zijn, is geen onafhankelijk examen. De term 'examen' mag hier niet worden gebruikt.

Bij een veiligheidsaudit wordt voornamelijk gekeken of de keurmeester aantoonbaar is geïnstrueerd en zal een bewijs van deelname vaak volstaan. Wij worden ook wel benaderd door auditors die een check doen.

Praktijkvoorbeeld:

Ik was onlangs bij een aannemer een redelijk groot magazijn heeft en die in 1992 een apparatentester aanschafte. Daarvoor is destijds één magazijnmeester bij ons voor de Gebruikerstraining geweest. Deze persoon is daarna aan de slag gegaan en heeft na verloop van tijd intern weer een paar andere personen laten zien hoe je moet inspecteren. Daarna kocht men een softwarepakket en onlangs een nieuwe tester die veel gebruiksvriendelijker is en met veel meer mogelijkheden. En daarvoor was er een interne Gebruikerstraining georganiseerd. Toen ik die mannen liet voordoen hoe ze tot op heden de inspecties uitvoerden bleek dat men bij metingen aan dubbel geïsoleerd materieel geen meetsnoeren gebruikt. Die tester 'denkt' een oneindig hoge isolatieweerstand te meten en geeft dus geen enkele foutmelding. En de keurmeester denk dat alles in orde is en plakt een goedkeuringssticker op het apparaat. De keurmeester had door meting nog nooit een afkeur gehad.....

Ik ben testers tegen gekomen waar meetbussen met ducttape waren afgeplakt: "Want dan komt er geen vuil in".....

Smit Opleidingen & Trainingen was reeds jaren op zoek naar iets wat vergelijkbaar is met VCA. Bij VCA wordt door een onafhankelijk examenbureau een examen afgenomen en de examenvragen komen allen uit een landelijke databank met examenvragen. Zowel het examenbureau als de databank staan onder periodiek toezicht en de examenvragen zijn beoordeeld door een commissie van deskundigen. Voor het gehele NEN 3140 traject is er al jaren de STIPEL, maar puur voor de keurmeesters die verder geen/nauwelijks elektrische handelingen uitvoeren is dat traject veel te omvangrijk en soms ook niet haalbaar. Vandaar het initiatief van ons instituut met het examenbureau ITV.

Met name voor de vele bedrijven (zoals de gereedschaphandel, de inspectiebedrijven voor elektrische arbeidsmiddelen en vaak ook hijs- en klimmaterieel) die dus voor derden hun werkzaamheden uitvoeren kan onafhankelijke certificatie een voordeel zijn. Zij kunnen zich daarmee iets onderscheiden. Ook geldt dat dit soort bedrijven productaansprakelijk zijn. Iedere inspectie is een momentopname maar ik kom genoeg (hand)gereedschappen en machines tegen waar meerdere gebreken aan zitten en waar toch een mooie goedkeuringssticker op zit met het logo van het inspectiebedrijf.

Ook bij Smit Opleidingen & Trainingen wordt met gastdocenten gewerkt. Ook wij willen een betere controle hebben, ook voor onszelf. Als er veel cursisten zakken voor een examen dat dit natuurlijk ook aan de opleider liggen. Wij voeren erg veel trainingen incompany bij bedrijven uit en zien met eigen ogen wat er gaande is. Het is voor zowel de opleider als de keurmeester goed dat er een certificatiesysteem is/komt dat natuurlijk door 'de markt' wordt gedragen en geaccepteerd.

Alle diensten en leveringen geschieden volgens onze **Algemene Voorwaarden** die u aantreft op onze website en ook op aanvraag verkrijgbaar zijn.

Er is nu netjes en herleidbaar vastgelegd aan welke eisen de te examineren keurmeester moet voldoen. Deze eisen zijn opgesteld door een daarvoor in het leven geroepen commissie van deskundigen waar ik geheel buiten sta en die ik op dit moment zelfs niet ken. Beschreven is onder andere: het vakbekwaamheidsprofiel, de vakbekwaamheidseisen; de toetsmethode; de normering en het certificatieschema. Dit schema is op dit moment gereed maar moet nog worden vrijgegeven. Het maakt dus niet uit waar en bij wie de keurmeester is opgeleid: de examinering is altijd identiek en onafhankelijk.

Om deze onafhankelijkheid nog wat meer aantoonbaar te maken is DNV verzocht om het certificatieschema en de procedures te accrediteren. Dit geeft de nodige extra onafhankelijkheid.

Nadat een cursist bij een willekeurige opleider een opleiding/training heeft gevolgd kan de keurmeester worden aangemeld voor het examen, dat zowel theoretisch als praktisch is.

De geldigheidsduur is vastgesteld op 3 jaar.

L. Smit